

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders

College van Burgemeester en Wethouders
en Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee

Secretariaat:

W.J. van der Kamp
Wmo-Adviesraad GO
Postbus 338
3240 AH Middelharnis
Tel. 0187-483953
Email: wmo-go@xs4all.nl
Website: www.wmo-go.nl
Bankrek. nr.: 130438049
inzake Wmo-Adviesraad

Middelharnis, 21-01-2015;
Ons kenmerk: CH/wk

Betreft: ongevraagd advies Mantelzorgbeleid

Geacht College en leden van de gemeenteraad,

Inleiding.

Hoe zou een gemeenschap zonder mantelzorgers eruit zien? Mantelzorgers zijn onmisbaar. Ze zijn net als vrijwilligers de kurken waarop de samenleving drijft. Gemeentelijk beleid moet er dan ook op gericht zijn hen alle steun te bieden die mogelijk is, juist nu de rijksoverheid de zorg dichterbij de mensen door de gemeente zelf wil laten organiseren. Mensen die zorg verlenen moeten daar dan ook bij ondersteund worden. Hulp en werk moeten te combineren zijn. Een mantelzorger moet op de overheid en de werkgever kunnen rekenen als het om mantelzorg gaat.

Op 10 juli werd door de gemeenteraad de verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015 vastgesteld. In ons advies gaven we aan dat we het een gemiste kans vonden dat er geen mantelzorg beleid was geformuleerd of op hoofdlijnen was vastgesteld. Ook veel mantelzorgers vonden dit een misser. We lanceerden toen en ook bij het inspreken in de raad op 4 september 2014 het idee om bijeenkomsten te beleggen waar mantelzorgers hun verhaal konden vertellen en waarin ze punten konden aandragen voor het nieuw te formuleren beleid.

Wij vonden van meet af aan dat mantelzorgbeleid in samenspraak met mantelzorgers gemaakt moest worden. We belegden daarom 4 bijeenkomsten: in iedere voormalige gemeente één.

Ouddorp 11 november, Oude Tonge 13 november, Middelharnis 18 november en Dirksland 20 november. Iedere avond was er een spreker aanwezig, afwisselend van Mezzo, of de Spreekende Mantelzorger. De burgers stelden het zeer op prijs dat deze bijeenkomsten decentraal georganiseerd werden. Wij kregen voldoende input om u van advies te kunnen dienen. Wij stelden het zeer op prijs dat diverse politieke partijen door middel van een afvaardiging aanwezig waren. Toen het advies in concept was geformuleerd hebben we het

aan burgers/mantelzorgers die op de genoemde bijeenkomsten aanwezig waren, voorgelegd en erover gediscussieerd in het Rondeel op 15 december. Ondersteuning bieden aan mantelzorgers is tenslotte niet vrijblijvend, maar is wettelijk in de Wmo verordening 2015 vastgelegd.

Onderstaand kunt u de voorstellen vinden waarvan wij de uitwerking graag in een nota Mantelzorg, of Bijlage bij de verordening, of welke vorm u daarvoor ook kiest, zien vastgelegd.

Het advies bevat de volgende onderdelen

- 1 Ondersteuning Mantelzorgers
- 2 De Jonge mantelzorger
- 3 Werkgever-werknemer
- 4 Deskundigheid
- 5 PGB
- 6 Samenspel formele en informele zorg
- 7 Investeer tijd in cultuurverandering

Ondersteuning Mantelzorgers

- 1 Steunpunt Mantelzorg. De gemeente draagt zorg voor een Steunpunt Mantelzorg waar mantelzorgers met hun vragen en/of problemen terecht kunnen. Wij vragen u dit bij voorkeur onder te brengen in het gemeentehuis. Mantelzorgers krijgen daar informatie over financiële tegemoetkomingen, verhouding werkgever-werknemer, cursussen, etc. Dit steunpunt houdt proactief contact met mantelzorgers. Het is een permanent steunpunt waarheen burgers doorgeschakeld worden, nadat ze zich gemeld hebben.
- 2 De noodzaak van het proactief zijn en de frequentie ervan kunnen pas vastgesteld worden nadat de problematiek in een gesprek duidelijk is vast komen te staan.
- 3 Zorg ervoor dat ook met mantelzorgers een goed gesprek gevoerd wordt tijdens het welbekende Gesprek, c.q. Keukentafelgesprek. Het moet niet voorkomen dat gesprekken met de zorgvrager plaatsvinden zonder dat de mantelzorger als direct betrokken zorgverlener aanwezig is en aan het Gesprek deelneemt.
- 4 Laat er vooral ook een gesprek plaatsvinden met de mantelzorger apart, zodat die vrijuit kan spreken.
- 5 Zorg ervoor om zodoende zicht te krijgen op het sociale netwerk van zowel de zorgvrager als de mantelzorger. Maak hierbij gebruik van Eigen Kracht Conferenties om zo het uitbreiden en benutten van het sociale netwerk te bevorderen. Kern is bij deze bespreking de regie bij de betrokkenen leggen en duidelijk krijgen wat er via informele zorg en door benutting van voorliggende voorzieningen kan gebeuren en waarvoor formele/ professionele zorg nodig is.
- 6 Respijtzorg moet door de gemeente geregeld en bekostigd worden. Respijtzorg is nodig voor alle mantelzorgers bij wie de zorg de draagkracht boven het hoofd is gegroeid, of die ontlasting van zorg nodig hebben.
- 7 Actief informatie geven over Respijtzorg, zodat mantelzorgers weten wat dit betekent en hoe het door de gemeente wordt ingevuld.
- 8 Houdt incidentele dagbesteding, tijdelijke opname van de zorgvrager en mogelijkheden tot het inzetten van vrijwilligers in stand als belangrijke vormen van respijtzorg.
- 9 Mantelzorgers faciliteren. (bijv. door een parkeervergunning) Eerst je auto op het parkeerterrein parkeren en vervolgens 4 straten verder zorg gaan bieden, kan zeer

belastend werken. Een parkeervergunning lijkt ons dan een simpele oplossing. De uitwerking laten we graag aan uw creativiteit over.

- 10 Rompslomp bij aanvragen minimaliseren. Het aanvragen van hulp, hulpmiddelen en faciliteiten wordt door veel mantelzorgers als een enorme belasting ervaren. Soms moet men vanwege enkele wijzigingen tijdens een kalenderjaar de hele stapel formulieren opnieuw invullen, terwijl de overige gegevens al jaren bij de gemeente bekend en niet gewijzigd zijn.

De jonge mantelzorger

- 11 Contact leggen met basis- en voortgezet onderwijs om te weten te komen wie de jonge mantelzorgers zijn en ook de scholen prikkelen om daarin actief beleid te voeren, zodat jonge mantelzorgers ondersteuning krijgen om hun taken thuis en op school zonder problemen te kunnen uitvoeren.

Werkgever-werknemer

- 12 Werkgevers en mantelzorgers. De gemeente moet werkgevers stimuleren in het kader van flexibele werktijden. De gemeente moet daarin zelf een voorbeeldfunctie vervullen door ook ambtenaren die mantelzorger zijn in dienst te nemen. Dit kan verder door in het gemeentelijk beleid flexibele voorwaarden op te nemen. Een dergelijk beleid kan een stimulans zijn voor anderen.
- 13 De overheid geeft 72 uur zorgverlof. Dat wordt nu meestal gebruikt voor terminale zorg, maar dat kan evengoed gebruikt worden voor mantelzorg.
- 14 De gemeente moet de bouw van units voor mantelzorgontvangers in de tuin van de mantelzorgers stimuleren of op andere manieren een ruimhartig beleid voeren ten gunste van mantelzorgers en mantelzorgontvangers.

Deskundigheid

- 15 Deskundigheid aan het loket is een cruciale voorwaarde en daarnaast is empathie van even groot belang. Bureaucratie moet niet kunnen voorkomen. Mantelzorgers zelf vinden deskundigheid en inlevingsvermogen heel belangrijk.
- 16 De sociale kaart moet op orde en toegankelijk zijn. Mantelzorgers zien in zorg- en welzijnsland vaak door de bomen het bos niet meer.

PGB

- 17 Met het persoonsgebonden budget van de zorgvrager kan ook een stukje mantelzorg ingekocht worden. Dit moet ook in de toekomst mogelijk blijven.

Bevorder een goed samenspel tussen formele en informele zorg

- 18 Een goed samenspel tussen formele en informele zorgverleners is van groot belang. Neem daarom bij het maken van prestatieafspraken met zorgaanbieders ook op dat de zorginstelling zorgt voor het bereiken, erkennen en ondersteunen van mantelzorgers. Maak met de zorg- of welzijnsinstelling afspraken dat zij hun personeel bewust maken om aandacht te hebben voor de mantelzorger naast de cliënt. Zij moeten de mantelzorger als partner in de zorg gaan zien en de kennis en deskundigheid serieus nemen.
- 19 Als vrijwilligers of mantelzorgers taken van de professionals overnemen, wordt gezorgd voor goede begeleiding en/of het aanbieden van cursussen op dat terrein.

20 Professionals zijn alert op overbelasting van mantelzorgers.

Investeer tijd en aandacht om cultuurverandering tot stand te brengen

- 21 Investeer in een cultuurverandering bij de gemeente, bij burgers en bij organisaties die kwetsbare burgers ondersteunen. Een ingrijpende verandering zoals die van verzorgingsstaat naar participatiestaat vraagt tijd en aandacht. Ga hierover in gesprek met burgers en organisaties en zorg ook op dit punt voor aandacht in de diverse media.
- 22 Stimuleer en faciliteer burgers en organisaties om meer op eigen kracht te doen, het sociale netwerk te benutten en de bereidheid te hebben zich in te zetten voor anderen.

Wij nemen aan dat u de nodige haast zult zetten achter de opzet van een mantelzorg en vrijwilligers beleid en u deze voorstellen ter harte neemt en zult verwerken in uw beleid. Wij zien uw reactie vol belangstelling tegemoet.

Namens de WMO-Adviesraad Goeree-Overflakkee

W.J. van der Kamp,

secretaris